

МОВОЮ ДОКУМЕНТІВ

З ДОКУМЕНТАЦІЇ СВЯТО-МИХАЙЛІВСЬКОГО ЗОЛОТОВЕРХОГО МОНАСТИРЯ XVII - XVIII ст. (МАЄТНОСТІ В ОСТРІ)

Ч. 2

В одному з попередніх номерів “Сіверянського літопису” (2008, № 3) нами був видрукований ряд документів, які походять з архіву Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря у Києві – одного із найзнаменитіших і найдавніших українських православних монастирів. Вони зберігаються у складі рукописного збірника XVIII ст., де містяться копії монастирської документації XVI - XVIII ст. (1). Тут ми продовжуємо публікацію згаданих документів, причому з того розділу, що називається “Кріпости на землі и млины в Острі обрїтающїяся”. Документи подаємо у тій послідовності, в якій вони вміщені у збірнику, незважаючи на деякі хронологічні погрішності, допущені упорядником. Нижче наводимо тексти 28 документів, котрі охоплюють проміжок часу майже у 20 років (1712-1731 рр.) і які були створені органами міського самоуправління Києва, Козельця та Остра. Це переважно виписи з міських книг ратушів згаданих міст, а також розписки приватних осіб.

Ці документи суттєво доповнюють інформацію джерел, опублікованих у першій частині нашої статті. Вони проливають додаткове світло на історію згаданих міст, особливо Остра, їхні храми й монастирі, встановити розташування землеволодільців жителів міста, прояснити походження деяких топонімів та гідронімів тощо. Так, назва одного з хуторів (Волевачів), ймовірно, походить від прізвища його власника - Волевача. Нагадаємо, що рід Волевачів був одним з найстаровинніших у козацькій Україні. Волевачі були сусідами Хмельницьких на Чигиринщині, а один з них (Іван Тимофійович Волевач) був генеральним обозним Війська Запорозького у 1650 р. Важливими є дані, які стосуються населення Остра, в першу чергу його верхівки, а також місцевого духовенства, генеральної старшини, яка була в Острі або займалася його справами. Важливою є і згадка про “Мазепиху” (№ 24). Мається на увазі Марія-Магдалина Мазепа, мати гетьмана Івана Мазепи, про яку йшлося у нашій попередній публікації (коли говорилося про продаж землі Пироцьким їй як ігумені Флорівського монастиря). У наведених нижче документах згадано й Василя Михайловича Танського та його дружину Ганну Василівну (уроджену Забілу). Як твердив видатний український історик В.Л.Модзалевський (2), цей Танський був охочокомонним полковником у 1715, 1718-1720 рр. і переяславським полковником у 1726-1730 рр., а його дружина була дочкою ніжинського полковника (у 1687-1694 рр.) Степана Петровича Забіли. Як бачимо з наведених нижче документів, В.М. Танський був охочокомонним полковником ще у 1712 і 1714 рр. Згадується тут і його родич – Антон Михайлович

Танський, що був київським полковником у 1712-1742 рр. Є можливість уточнити також родовід Дворецьких – нащадків київського полковника (наказного і повноправного) у 1653-1655, 1656-1659, 1660-1662, 1663-1666, 1668 рр. Василя Дворецького: згадується “товариш” Київського полку Остерської сотні Іван Петрович Дворецький, що був онуком Івана Дворецького (сина чи брата Василя Дворецького), зафіксований у 1714 р. з дружиною (Христина Іванівна) та його дядьком (Тимофій Губка). Наведений нижче документ № 11 свідчить, що Тимофій Павлович Губка (“товариш полку Киевского, а обивател острицкий”) насправді був чоловіком тітки: він був одружений із Марією (уродженою Дворецькою). Документ свідчить, що ця Марія Дворецька у першому шлюбі була за Максимом Юшкевичем і мала від нього сина Данила (внук Івана Дворецького, видно, правнук полковника Василя). У цьому ж документі згадується ще один з Дворецьких (Федір Антонович), котрий, видно, не обіймав якоїсь значної посади і навіть не вмів писати. У документі № 26 згадується остерський городовий отаман Іван Дворецький. Можна уточнити також деякі моменти з історії роду Солонин. Так, Василь Якович Солонина був полковим писарем Київського полку не тільки у 1710-1715 рр., але й пізніше (у 1719 р.).

Так само можна уточнити генеалогію міщанського роду Войничів, про яку йшлося у першій частині нашої статті. Отже, Іван Богданович Войнич (помер до серпня 1707 р.), що був одружений з Килиною, мав не тільки синів Федора й Артема, але й трьох дочок. Дві з них були вже заміжні: Федора була дружиною Кирила Драгомирецького, а Ганна - якогось Федора. Третя дочка (Марія) була ще незаміжня і, видно, неповнолітня. Дружина Артема Агафія по його смерті, що настала, очевидно, у 1730 р., вийшла вдруге за остерського писаря Красноперського (ймовірно, це був Яків Красноперський, наказний остерський городовий отаман у 1746 р.) і у березні 1731 р. згадується саме як такий (№ 27). Є можливість також уточнити склад міської верхівки і духовних осіб Остра й Козельця, і навіть Києва. Так, дуже цінною є згадка про київського бурмиистра Івана Софоновича. Як відомо, Іван Софонович, що доводився братом видатному українському хроністу Феодосію Софоновичу, обіймав дану посаду ще у 60-х рр. XVII ст. У попередній подачі документів з історії Остра він згадувався у такій якості під 1686 р., що є вірогідним. Нинішня ж згадка під 1715 р. змушує ламати голову над запитанням: чи це був той самий Іван Софонович, якому б тоді мало бути десь під 90 років, чи це вже був його син або однофамілець. Остерським городовим отаманом був у 1710-1715 рр. Іван Опушний (3). Тут він названий Іваном Опішнім і до того ж паралельно з ним у 1712-1713 рр., навіть в одному документі (№ 2), згадується у даній якості Павло Хенцинський. На підставі одного з документів (№ 25) можна з упевненістю твердити, що у 1722 р. остерським городовим отаманом був Гнат Вербицький. Його старшим братом був священник Свято-Троїцького (у 1731 р. – Свято-Михайлівського) храму в Острі Григорій Вербицький. Посаду остерського війта обіймали Остафій Григорієвич (Григорович) (у 1712 р.), Сергій Федорович (у 1713 р.), Павло Боровик (у 1714 і 1722 рр.), Кіндрат Чешуйка (у 1719 р.), Федір Комарницький (у 1731 р.) (цей, видно, доводився ріднею Андрію Комарницькому - остерському городовому отаману в 1699-1704 рр.). Названо й колишнього остерського війта (Леонтій Котляр). Козелецьким же війтом у 1714 р. був Парфен Іванович.

Названі й імена деякого з остерського духовенства: Прокопій Леонтович (Леонтієвич), який був дияконом у Старому городі Остра у 1709 р., тут (№8) згадується як священник Свято-Михайлівського храму у цій частині міста, ймовірно, замінивши Якіма – настоятеля даної церкви, що згадувався у 1705 р. Його швагром був Василь Вербиченко, житель Остра. Дмитрій Родович – пресвітер храму в остерському Старогороді у 1709 р. названий у 1714 р. як небіжчик (№ 13). Згадано Йосифа Виноградського – священника церкви св. Іоанна Предтечі в Острі (№ 11), також Симеона Бобруйковського - священника Рождественського храму у Києві (№ 4), деяких ченців Свято-Михайлівського

Золотоверхого монастиря у Києві у 1713 р. (ієромонахи Захарія Йозефович, Нафанаїл Русинович, Сильвестр Пясецький, Захарій, чернець Дезидерій), що, видно, були довіреними особами ігумена Йоанікія Сенютовича (№ 3, 22). У даному випадку особливу цінність має документ № 8, у котрому згадуються імена козельцького та остерського протопопа (Симеон Ласковський), настоятелів храмів у Козельці: Спаського (Максим Григорович Стаєцький), Свято-Микільського (Лазар Тарловський). Документи за №№ 15-20 – це стандартні купчі остерських жителів. Цікаво, що вони виявилися, м'яко кажучи, невідповідними, бо за продані остерськими жителями землі ігумен Свято-Михайлівського монастиря Йоанікій Сенютович нічого не заплатив, і тому ці жителі перепродали свої землі ротмістру Федору Нестеровичу (Нестеренку), який сплатив принаймні частину грошей. Через це виникнув конфлікт між монастирем та Нестеровичем, який довелося розплутувати комісії, спорядженій самим гетьманом Іваном Скоропадським та генеральним бунчужним Яковом Лизогубом (до її складу входили писар Київського полку Василь Солонина та Яків Борсук, який, видно, доводився ріднею ніжинському полковнику у 1674-1677 рр. Марку Борсуку).

Наведені документи завершують нашу публікацію матеріалів вищезгаданого збірника. Правила передачі тексту нами не раз характеризувались, і тому немає потреби спеціально зупинятися на даному питанні. Відзначимо тільки, що літера “ять” передається нами як “і”, твердий знак наприкінці слів пропускається, титла не розкриваються, лише у дужках проставляємо літеру “о”, яку нерідко пропускали при закінченні прикметників, зберігаємо також латинську літеру “g”, яку в ті часи нерідко передавали також літерами “кг”.

Примітки:

1) Національна Бібліотека України ім. В.І.Вернадського у Києві. (далі –НБ). – Інститут рукописів (далі - ІР.) - № 535 П./1763.

2) Модзалевский В.Л. Малороссийский родословник. –К., 1996.- Т.V. - Вып. 1. - С. 1.

3) Кривошея В. В. Українська козацька старшина. – К., 2005. -С. 176.

* * *

№ 1

1712, грудня 10 (листопада 29). – Остер.

“Выпис з книг місцких острицких в року тысяща семсот второгонадцать мсця ноеврия двадцать девятого дня.

На уряді нашом зобополном козацким и місцком острицком передо мною, Сергием Солониною, сотником острицким, Павлом Хенцинским, атаманом городовим острицким, Василием Кирдановским, Романом Кононовичом, бурмистром рочним, Давидом Остапенком, старшим райцею, Кондратом Козменком и Стефаном Стасевичом, райцами радньими, а при битности на тот час як (арк. 333) товариства так и міщан острицких сполне в дому ратуша острицкого засілими, ставши персоналне честний гспдн отц Прокопий Леонтиевич, презвитер сто Михайловский старогородзкий острицкий, купно з паном Феодором Нестеровичом, ротмистром, которий прислан от его млсти пана Василя Танского задля виправленя должного у отца Прокопия Леонтиевича значной сумми, то ест пяти сот зол[отих] чеховой монети, за літералним обліком им же, отцем Прокопием, в паней Василюевой Танской, в позику тиі пяссот золотих не на долгий час взятих, и сумітовался о назначеньном термині у обличі, безпихибне уиститися, яког[о] зас долгу вишеписанной сумми на термін в обличі назначенний отц Прокопий неуистивши и до сего дня, а и тепер присланному пну Феодору, ротмистру, не міючи чим отдати, леч сознал явне, ясне до записаня в книги місцкие острицкие и мовил в таковий способ: мію в себе двор мой власний з двома огородами, до того ж двора приналежащими, дежачий [в] старом городі Остру, где тепер нарицаетци слобода, межи помежниками, з одной стороны от Петра Петкуна, а з другой стороны от Семена Пушкаренка, з тилу от улиці идучой от

Кононъца Ивана, а чолом также на улицу и дорогу, лежачую под горою, особливий огородец, так же под горою против двора, а до того зас имію винницу з пастовником, также на слободі лежачую, межею от винници Шкурчиной, а с другой стороны межа по стежку, вниз от речкы Остра, которим то двором, то ест плечем, будинком, огородами, вынницею и пастовником не хотячы я, преречоний иерей, владіти, а звлаща не міючи готових грошей, чим отдати присланному пану Феодору, рот // (арк. 333 зв.) мистру, за долг, мною в пані Василиевой Танской взятий, вручилием и пустил в диоцизию и вічное владіние тиі моі огороди, винницу и двор так теж и ниву из засівом, лежачую в хуторі Волевачеві славетне урожоному его млсти пану Василию Танскому за певную сумму, то ест за сто петдесят золотих доброй монеты; которим двором, огородами, винницею и нивою и пастовником волно ест тепер и в потомъние часы его млсти пану Василию Танскому, як хотячи продат, дат, дароват, или на церков Бжию лекговат и диспонават малжонце и потомъкам, его вічными часы. А я, иерей Прокопий, купно со женою моею и потомъками нашими от того мною за долг отданног[o] двора, от огородов, винници и нивки вічне себе отдавши, зрекаемся и варуем, аби ништо з крвних моих близких и далеких и из посполитих людей не важилса пану Василию Танскому жадной наименшой чинити перешкоди в спокойном его того двора, винници, огородов, пастовника и нивки заживанъню и могти не будут под закладом на уряд полковничества киевского талярей сто, а на наш зобополний козацкий і місцкий урад острицкий золотих сто и под нагороженем затим идучих шкод, а и по заплаченю вины, то предса овая купля неотемлема бити мает от пана Василия вічными часы, леч ми, преречоная старшина, видячи отца Прокопия доброволную за долг оного двора лекгацию, казалисмо до книг місцких острицких принят и записат, а стороні потребуемой, его млсти пану Василию Тан // (арк. 334) скому сей экстракт слов в слов з книг місцких острицких (из книг) виписавши в моц и державу дати изволилисмо и на нем же при звиклих печатех подписуемса. Діялося в ратушу острицком року и дня вишеписанного.

Иерей Прокопий Леонтиевич, презвитер стомихайловский старогородский острицкий.

Сергий Солонина, сотник острицкий.

Павел Хенцинский, атаман городской острицкий.

Евстафий Григориевич, войт острицкий, з маестратом.”

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 332 зв.-334. Копія. Перед підписами намальовано два кола, у котрих написано: “місто печати”).

№ 2

1713, квітня 10 (березня 30). – Остер.

“Выпис з книг місцких ратуша острицкого року тысяща семсот тринадцать мсця марта дня тридцатог[o].

На уряді нашом зобополном козацком и місцком острицком передо мною, Сергием Солониною, сотником острицким, Павлом Хенцинским, атаманом городовим острицким, Сергием Феодоровичом, войтом острицким, Романом Кононовичом, бурмистром рочним, Давидом Богдановичом, Кондратом Козменком и Стефаном //(арк. 334 зв.) Стасевичом, райцами рочними, сполне в дому ратуша острицкого засілими, ставши персоналітер Аккилина п. Иванова Войничка, значная обывателка и міщанка киевская, купно з синами своїми Феодором и Артемом Ивановичами Войничамы, сознали явне, ясне а доброволне ку записаню в книги ннішне місцкие острицкые и мовили в тот способ, міем, мовит, ми в себе млин з двома каменямы, а з третим ступником, стоячий на греблі слободзкой под городом Остром на реці Острі, позосталий нам ку Бгу зейшлом блжня памяти по родителі нашом Иоану Войничу, никому не пенний и не заведенни, которим то млином з двома каменями и из ступном не хотячия, Аккилина Ивановна Войничка, и сні моі Феодор и Артем Войничы, владіти, а будучи потрібны пенезей, леч не з примусу, але з доброй волі нашой продалисмо

оний молин и пустили в диоцизию и в вічне владініе законникам монастыра Сто-Михайловского Золотоверхого киевского за певную и готовую сумму вцале руками моїми Аккилиными и синов моїх Феодоровимы и Артемовимы, отобранные, то ест з дві тисячи золотих личби и монети литовской доброй и уже от сег[о] часу и дня волно ест и будет тепер и в потомніе часы превелебним в Бгу отцем монастыра сто-Михайловского Золотоверхого киевского тим от нас проданним млином, як хотячи владіты, также кому хотячи продат, дат, дароват, заменит и заставит, и ку найліпшому своему //(арк. 335) оборочат пожиткові и диспонуват вічними часы, а я, преречоная Аккилина, купно з синами моїми Феодором и Артемом Войничами, от того, нами проданного млина вічне себе отдаливши, оного зрекаемся и варуем, аби ниhto з крєвних наших, близких и далеких, так теж и з посполитих людей не важился жадной найменшой законникам сто-Михайловским киевским задавати трудности и в спокойном их того млина уживаню и могти не будут под закладом вини заплавити на урад полковничества киевского лругих двох тысячей золотих и под нагороженем затим идучих шкод, а к заплаченю вины, то предся овая купля неотемлема быти мает от законников сто Михайловских киевских вічними часы, леч ми, преречоная зобополная и козацкая старшина острицкая, видячи паней Войничовой и синов еї добровольную того млина продажу, а превелебных отцев Сто Михайловских також добровольную куплю, казалисмо до книг міських острицких принят и записат, а стороні потребуемой, превелебному в Бгу отцу гспдну его млсти отцу Иоаникию Сенютовичу, игумену сто-Михайловскому киевскому из братією, сей экстракт з книг місцких слово в слов виписати в моц и державу дати изволилисмо и на нем же при звиклих печатех подписуемъся року и дня виш писанного.

Сергий Солонина, сотник остерский.

Иван Опошный, атаман городовий остерский.

Сергей Федорович, войт острицкий, Роман Кононович, бурмистр рочный.

Корикговал с книгами Тимош Квачевич, писар місцкый острицкий.”

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 334.-335. Копія. Перед підписами намальовано два кола, у котрих написано: “місто печати”).

№ 3

1713, травня 8 (квітня 27). – Київ.

“Выпис з книг місцких права майдебурского, ратуша киевского, року тысяча семьсот тринадцатого априля двадцят сегого дня.

Его священнішаго царского прєсвітлого влчства в ратушу киевском перед нами, Димитрием Полоцким, упривилиованным войтом, а Романом Тихоновичом, рочним бурмистром, и перед райцами и лавниками, ставши персоналітер пні Акилина Ивановая Войничовая, вдова мещанина киевского, з сном своім старшим Феодором Ивановичом Войничом, з притомностью в Бгу превелебных иеромонахов, отца Захаріи Иозефовича, економа, и отца Нафанаила Русіновича, законников мнстира стога архистратига Михаїла Золотоверхого киевского, именами своїми, также и именем протчиїх дітей своїх, меншого сна Артема Ивановича, и двох дочок выпосажєних и отдієных, Феодори Кириловоє Дрогмирецкой, и Анни Феодоровой, а третєє самое меньшє пни Марии, ещє не выпосажєное, яко сукцєссоров по діду и отцу своем, а еє, сознаючой, свєкру, всїх добр наслїдников, сознали, иж оны, мїючы млин на греблі под Остром, прозиваемой слободской, на рецї Острі стоячий, еї пні Ивановой по мужу и свєкру и дітем по отцу и діду, небожчику, славетному //(арк. 336) пну Богдану Войничу, бурмистру киевскому, сукцєссивє стали(й) и належачий, а куплею добровольною набытий през того ж Богдана Войнича, бурмистра киевского, ещє мешкаючєго на тот час в Острі в военные часы; той тєды поменутий млин, за єдиномыслєною порадєю и позволенієм всїх дітей своїх продали и уступили превелебнішєму гспдну отцу Иоаникию Сенютовичу, игумену обьєтели стаго архистратига Михаїла Золотоверхого киевского а всєй братії тоя ж стия обьєтели за певную готовую и

руками своїми отобранную сумму, то ест за дві тисячі золотих доброе монети, при яком своем добровольном сознанию и права ставши перед нами в маестрате его царского пресвітлого влчества киевском до рук помянутим отцем отдалы; виданные екстрактм з книг острицких первое за ураду пна Ивана Гладкого, войта, а Ивана Янченка, тогорочного бурмистра, року тысяча шестсот шестдесят третего, октоврия шестого; а другое право за уряду пна Феодора Смоловича, войта, а Петра Горбаченка, тогорочного бурмистра, року тысяча шестсот шестдесят четвертого, июня четвертого надцят; и при отданю прав сознаваающие твердили то, что тую свою продажу теперешнюю устною мовою на уряді острицком сознавали и на писмі от себе купчую за руками своими пер облятам до книг подали; которую так самую купчую, яко и екстракт оний з книг острицких выданий, року сего тысяча семсот тринадцатог(о) марта тридцатого, тут же на уряді покладаючи, просили обі стороні, абы тая купчая была до книг принята и вписана, которую купчую за прозбою обоих сторон мы, уряд, первой в кляр веліли вычитати, а по //(арк. 336 зв.) вычитаню, яко річ слущную казали до книг ннешних міських киевских вписати и так ся в собі слово в слово иміет:

Року тысяча сімсот тринадцатог(о) мсця февруар. второг(о) надцят.

Мы, нижей на подписі менованние, явне и ясно пред всяким судом и правовом сознаем сим ншим рукодайним пысанием, что добровольне, без жадного примусу и намовы всякой з порады общей нашей согласной и единовольной мелницу о трох колах, двома мучными, а третими ступами, на реці Острі стоячую на греблі слободской под городом Остром, по родители ншом Иоанну Войничу нам, двом братом, Феодору и Артемию, и матері ншой Аккилині, каждому по равной части належачую, никому ни в чом не заведенную, продалисмо иноком мнастира сто-Михайловского Золотоверхого киевского за тысячу золотих доброй монети, якую тысячу зараз власными ншими руками выличенную, одобравши, оний вышписанный млин подаем в вичное мнастиреви сто Михайловскому Золотоверхому киевскому владіне и всіх з него пожитков зрекаемся и всякого права и належитости, якую до его міли, ціле уступаем и засвідітілствуем, что от сего часу ни ми сами, ни хто з крвних и повинних нших, ни з кредитором, которие б колвек могли тепер и потом одозватися, оных отцев в спокойном владінии того проданого от нас млина и мало не мают турбовати, и хто бы міл з якою колвек претенсиею до того млина одозватися, мы должны зостаем з таким у належного расправитися суду. А пререченние отцеве, яко прамие и правие посессорове, міют оным млином владіти деплано, як ся им подобает, якую ншу добровольную продажу //(арк. 337) отцем сто-михайловским в свідителство потомним часом записуем и руками ншими подписуем и печатю утверждаем.

Діялося в Києві року и дня вишписанного. В той купчій подпис рук тыми виражен словы:

Я, иерей Симеон сто-Рождественский Бобруковский, упрошоний от пні Аккилини Войничовой, руку свою подписую. Феодор Войнич, рукою власною.

По вписаню до книг того продажного лыста, поневаж сами продавци пні Акилина Ивановая Войничовая з сном своїм старшим Феодором Ивановичом тую свою продажу млина очевисто в майстраті созналы, для лучшего достовірия и певности (абы напотом от кого не было трудности и турбаций) уряд веліл им на своей продажы власными своїми руками подписатся, которие в книгах и подписалися тыми словы:

На сей добровольной млина продажи вмісто пні Акилины Ивановой Войничовой, вдови, мешчанки киевской, и сна еї меншого Артема Ивановича, яко писат не уміючих, по іх прошенію подписалемься Симеон Чекановский, рукою власною.

На сей ншой добровольной млина продажи сам за себе и за серт (*сестер-О.М.*) моїх вишей писанных подписалемься Феодор Войнич, рукою власною.

Якая продажа и устное сознание пні Акилины Войничовой, вдови, мешчанки киевское, з позволения и відома сна еї старшого, Феодора Ивановича Войнича, и

менших всіх дітей єї, а купля висоце в Бгу превелебного его млсти гспдна отца Иоаникия Сениютовыча, игумена мнастири стога архистратига Михаїла Золотоверхого киевского и всей братії тое ж стия обытелы (арк. 337 зв.) про памет для літ наступуючих в книги міськіе киевские ест записана з совітостю сумми подлуг прав теотоніцких майдебурских. А з книг и сей выпис при подписі рук самого его млсти пна войта и при печати міської киевской ест выдан, писан в ратушу киевском року и дня вишей писанного.

Менованный войт рукою власною.

Корикговано з книгами”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 335 зв.-337 зв. Копія. Наприкінці документа намальовано коло, у котрому написано: “місто печати”).

№ 4

1713, лютого 23(12). –Київ.

“Року тысяча сімсот тринадцатого мсця февруар. второг(о)надцят.

Ми, нижей менованние, явно и ясно пред всяким судом и правом сознаем сим нашим рукодайным писанием, что доброволне, без жадного примусу и намовы всякой, з порады общей нашей согласной и единоволной мелницу о трох колах, двома мучными, а третими ступами, на реці Острі стоячою на греблі слободской под городом Остром, по родители нашом //(арк. 338 зв.) Ивану Войничу нам, двом братом, Феодору и Артемию, и матері нашой Аккилині, каждому по ровной части належачую, никому ни в чом не заведенную, продалисмо иноком мнастира сто-Михайловского Золотоверхого киевского за тысячу золотих доброй монети, якую тысячу зараз власними нашими руками выличенную, одобравши, оный вышписанный млин подаем в вічне мнстиреви сто Михайлов. Золотовер. киевскому владіне и всіх з него пожитков зрекаемся и всякого права и належитости, якую до него міли, ціле уступуем и засвідитіствуем, что от сего часу ни мы самы и ни хто з кривных и повинних наших, ни з кредитором, коториих б колвек могли тепер и потом одозватися, оных отцев в спокойном владіні того проданого от нас млина и мало не маюг турбовати, и хто бы міл з якою колвек претенсиею до того млина одозватися, мы должны зостаем з таковым у належного расправитися суду. А предречение отцеве, яко прамые и правие поссессорове, міюг оным млином владіти депляно, як ся им подобает, якую нашу доброволную продажу отцем сто-михайлов. в свідителство потомным часом записуем и руками нашими подписуем и печатю утвержаем.

Діялося в Києві року и дня виш писанного.

Я, иерей Симеон сто-Рождественский Бобруйковский, упрошоный от паней Акилини Войничовой, руку свою подписую. Феодор Войнич, рукою власною.”

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 338-338 зв. Копія. Наприкінці документа намальовано коло, у котрому написано: “місто печати”).

№ 5

1714, червня 25 (14). – Остер.

“Выпыс з книг міських ратуша острицког(о).

Року тысяча семьсот четвертогонадцят июня первого надцят дня.

На врадї нашом зуполным войсковом и міском острицком перед нами, Сергьем Солоньюю, сотнымком острыцкым, Иваном Опушным, атаманом городовым тамошным, Павлом Боровыком, войтом острицким, Хведором Комарецкым, бурмыстром, Афанасием Илленком, Сергием Кузменком и Максимом Коравым, радными, сполне в дому ратушовом засілимы, ставшы персоналне Иван Дворецкый, товариш полку Киевского, з жоною своею Христиною, сознал явне, ясне а доброволне в тые слова мовячы:

Міючы мы млын о трох колах, двома мучными, а третім ступным на реці Острі на греблі слободской середный под городом Остром стоячый, по небожчыках блженной памяти Ивановы, дідусевы, и родычу нашем Петру Дворецкым, нам

позосталый, нікому ні в чом не пенный, ані теж заведенный розділений частью одною, то ест коло едно заднее мучное дядковы моему Тymoфею Губці, а другую передным коло мучным, а другим ступным нам, якую мы част, а именно коло переднее мучное, а другое ступное, з своей власной доброй волі продады обытели сто-Михайловской Золотоверхой киевской висоце в Бгу превелебному его милосты гспдыну отцу Иоанькью Сенютовычу, игумену, и всей братїи за певную суму и юж цале моими руками отобранную, лычбы и монеты доброй лытовской тысячу зол.//(арк. 340 зв.) и пятсот зол., которым то млыном волно ест и будет отцу игумену и посессором его з братиею моею стыя обители, яко власным монастырским купленным добром владіт, продат, дароват и ко найліпшому пожитковы ведлуг волі и сподобаня обытели стой обернут, а я, прерочоный Иван Дворецкий, жона, діти, кривные мої, близкие и далекие и прочие посполитие люде весма себе отдалышыс, варум, если бы хто колвек з кривных моїх близких и далеких жадную и найменшую трудност в том спокойном владїнии того млына, мною добровлне проданного, важился отцу игумену и посессором его братиею чыниты таковый неомылне выны на его мылост пана полковныка киевского тысячу зол., а на уряд нш войсковый и міський острицкий талярей сто заплатыт, з нагороженем идучых правных накладов оправданной стороні. Прето мы, вышмянная старшына, так добровлную куплю отца игумена з братиею на обытел стую и Ивана Дворецкого продажу, усмотрівшы по прошенюю обох сторон велілисмо в кыны нашы міские острицкые прынят, а екстракт из оных слов в слов выписавшы, потребуемой стороні висоце в Бгу превелебному его мылости гспду отцу Иоанькию Сенютовычу, игумену з братиею во лучшее достовірство и защыщенные з подписом власных рук и притесненем звыклих печатый наших ствержаем

Сергей Солонина, сотник остерский.

Иван Опушной, атаман городовий тамошний.

Павел Боровик, войт острицкий з магистратом.

Корыкговал з кынамы Даныло Дадзінский, пысар острицкий.”

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 340-340 зв. Копія. Наприкінці документа намальовано три кола, у котрих написано: “місто печати”).

№ 6

1714, липня 1(червня 20). – Остер.

“Року 1714 мсця июня 20 дня.

Я, Максим Евъминенъко, з жоною моею Мариєю Гришконою, видно чиним сим писаньем нашим всякому суду и праву, иж миючи мы грунта свої власный, никому ни в чом не заведенные и не пенные, з доброй своей волі продаем висоце в Бгу превелебному его млсти гспду отцу Иоаникию Сенютовычу, игумену сто-Михайловскому Золотоверхому киевському и всей братїи оной обители, то ест двор из хатою, огородов два, за певную суму куп двадцат доброй монеты, моими руками отобраною, а хъто бы міл з близьких наших кривных и далеких за оные грунта превелебных отцев турбовати, таковый повинен всякому суду и праву во отвітї стати и превелебним отцем свято-михайловским киевским нагорожати под зарукою на пна полковника киевского талярей тридцать, а на вѣрад миский острицкий талярей двадцати, що я сам и жона моя и діти наши зрекаемъся и в вичност подаем обітели сто-михайловской золотоверхой киевской волно им, превелебным отцем яко своїм власним и доброволным шафоват и яко на найлучший свой пожиток //(арк. 341 зв.) обернут.

Діялося в дому свято-михайловском року и дня вышеписанного при людех зацних и віры годних.

При пану Макъсиму Студі, жителю слободскому старого(ро)дскому и при пану Ивану Остапенку, жителю старогородскому, мирочънику гребли Юсковъской, и при пану Григорию Стефаненку Паламаренку, при Якиму Колосенку. А я, Макъсим Евминенко, не уміетний писма, крестом стим утверждаю +”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 340-340 зв. Копія. Наприкінці документа намальовано три кола, у котрих написано: “місто печати”).

№ 7

1714, червня 30 (20). – Остер.

“Року 1714 мсця июня 20 дня.

Я, Стефан Стуга, з жоною моею Мариєю, відомо чиним сим нашим писанием, иж міючи мы кгрунта свої власние, нікому ні в чом не заведенные и не пенные, з доброй своей волі продаем висоце в Бгу превелебному его млсти отцу Иоаникию, игумену сто-Михайловскому Золотоверхому киевскому и всей братії тоей обители, то ест двор з хатою и огородец близ двору купленог(о) пана Василя Танског(о) на тую ж обител за певную суму коп пят доброй монети, моими руками отобранную. А хто би міл з близких нших кривних и далеких за оные кгрунта турбовати, на таковог(о) покладаем вину на пна полковника киевског(о) таларей десят и на врад міській острицкий //(арк. 342) коп десят, що я сам и жона моя изрекаемся оных кгрунтов, и в вічност подаем обытели сто-Михайловской киевской Золотоверхой. Діялося року и дня вишше писанного при людех зацних и віри годних, при Хвеску Ющенку, при Максиму Стуженку, жителех старгородских и при иных людех. А я, яко не уміючий писания стого, крестом стым руку свою потверждаю +”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 341 зв. –342. Копія.)

№ 8

1714, липня 12-13(2-3). – Остер.

“В року 1714 мсця июля 3 дня.

Я, нижей менований, чиню відомо сим моім писанием кому би о том відати належало тепер и на потомние часи, иж я ерей Прокопий Леонтович, презвитер старгородский острицкий, еще застаючи винен его млсти пну полковнику его црско пресвітлого величества охочукомонному Василию Танскому ведлуг облігов моїх даних, рукою власною моею подписаних, на золотих пятсот доброй монети чеховой не без провизии, а не маючи готових грошей, одати двор мой власний с пляцом, куплений од Вербиченка Василя, швагра моего, в Остри, на Старом місті, стоячий межи помістниками: з одной правой стороны идучи, в двур Стефана Стуги, а з другой стороны - Ивана Щербини, тилом до болота, а //(арк. 342 зв.) воротами до дороги з Остра на греблю идучи, зо всім до него приналежитостями, с правами належащими, за золотих сто тридцят, должних его милости виж менованому пану полковнику, я, предречений ерей, не хотячи оним владіти, даю во вічност я сам, жена моя, діти мои, покревние близкие и дальние жадних претенсий до оног двора болш не міючи, еще болш ежели би и який должник найшолься на тен двор облігом моим поданим, теди не повинен на сем виж написаном двори долгу взискovati и упомінатися, тилко у мене облігуючися, каждого часу на каждом місці за долги мои отповедати, а его млсти пану Василию Танскому волно ест той двор виж писаний яко свое доброе дати, продати, даровати, люб собі на пожиток владіючи, обертати ясне, явне, доброволне зезволяю, що для лучшей твердости сей цесний моей его млсти пану полковнику и валору и подписі руки моей власний хочу, якоби до книг міских и ратушних записаний.

Діялося в дому его превелебнійшого отца протопопа козелецкого и острицког(о) при чесних отцех дня 2 июля року виж писаного.

Иерей Прокопий старгородский острицкий, рукою власною подписуюся на семй моем писани данному от мене его млсти пану Василию Танскому.

За упрошением гсподина отца Прокопия, священника старгородского острицкого, для увірення на сем же от его данному его //(арк. 343) млсти пану Василию Танскому писании подписуюс и печатю моею ствержую Семион Ласковский, протопопа козелецкий и острицкий; Максим Григориевич Стаецкий,

презвитер сто Спаський козелецький руку подписал; Лазар Тарловский, презвитер сто-Никольский козелецький.”

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 342-343. Копія. Наприкінці документа намальовано коло, у котрому написано: “місто печати”).

№ 9

1714, липня 13(3). – Козелець.

“Року тисяча сімсот четвертогонадцят мсця июля третого дня.

На вradi нашом міском козелецьким перед нами, Парфеном Ивановичем, войтом мастрату козелецького, Фтеодором Княжолуцком, бурмистром рочним, Яковом Сичем, Фтеодором Ющенком, райцами, Савою Максимовичем, Данилом Ващенком, лавниками, ставши гспдн отц Прокопий Леонтович, презвитер старгородский острицький, презентовал нам пер облятом запис свой, всему урядови от себе данний его млсти пну полковникови (его царского пресвітлого влчства) охочокомон., яковий теди запис велілисмо перед собою вичитати, которий так ся в собі міет:

Я, нижей менованный, чиню відомо сим моим писанием кому би //(арк. 343 зв.) о том відати належало тепер и на потомние часи, иж я, иерей Прокопий Леонтович, презвитер старгородский острицький, еще застаючи винен его млсти пну полковнику его царского пресвітлого влчства охочокомонному Василию Танскому ведлуг облігов моїх данных, рукою власною моею подписанных, на золотих пятсот доброй монети чеховой не без провизии, а не маючи готових грошей, отдати двор мой власний с пляцом, куплений у Вербиченка Василя, швагра моего, в Остри, на Старом місті, стоячий межи поміжниками: з едьной правой стороны идучи, в двур Стефана Стуги, а з другой лівой стороны - Ивана Щербини, тилом до болота, а воротами до дороги з Остра на греблю идучи, зо всіми до него принадлежностями, с правами належашими, за золотих сто тридцят, должних его млсти виж менованному пану полковнику, я, предреченний иерей, не хотячи оним владіти, даю в вічност, як я сам, так и жона моя и діти мої, покровние близкие и далекие родичи свои, от того двора отдаляю, до которого двора болш ніхто не повинен интересоватися, ані теж з должников моих, якии б могли отозватися и не повинен будет на сем виже написанном дворі долгу взискovati и упомінатися, тилко у мене облігуючися, кождог(о) часу на каждом містці за долги мои повинен отповідати, а его млсти пану Василию Танскому волно ест той двор вижей писанный, яко свое доброе дати, продати, даровати, люб собі на пожиток //(арк. 344) свой як хотіти владіти, ясне, явне и доброволне зезволяю, що ми, вижей писанная старшина, уваживши такову данную от себе отцем Прокопием рукоданную покріпост, велілисмо тот запис для крїпчайшого умочнения сей запис виписати и печатю звикатю майстрату козелецького утвердивши, потребоучой стороні при упису в книги видати, по написі року и дня вижей писанном.

Парфен Иванович, войт козелецький.

Фтеодор Княжолуцький, бурмистр рочний зо всіми урядовими”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 343-344. Копія. Наприкінці документа намальовано коло, у котрому написано: “місто печати”).

№ 10

1714, липня 30(20). – Остер.

“Року 1714 июля 20 дня.

Я, Иван Щербиненко, з жоною моею Агафиею Федоровною, відомо чиним сим писанием нашим, иж міючи ми грунта ми свої власні, нікому ні в чом не заведенние и не пенние, з доброй своей волі продаем висоце в Бгу превелебному его млсти отцу Иоаникию Сенютович, игумену сто-Михайловскому Золотоверхому киевскому, и всей братії тоей обители, то ест хату, огороди з околицею за певную суму коп десят доброй монети, моїма рукама отобранную. А хто би міл з близких наших краев и далеких //(арк. 344 зв.) за оние грунта превелебних отцев турбовати, таковий повинен всякому суду и праву во отвіті

стати и превелебным отцем во всем нагорожати под зарукою на пана полковника киевского талярей тридцят, на пана сотника и на врад острицкий талярей двадцяты, що я сам и жона моя з діти зрекаемся отнюд оних грунтов и в вічност подаем обители сто-михайловской золотоверхой киевской. Волно превелебним отцем яко своим власним и доброволним шафоват и яко на найслуш(н)ий свой пожиток обернут. Діялося року и дня више писаннаго при людех зацних и віри годних, при пану Феодору Войничу, мешчанину киевскому, на тот час будучому ув Острі, при Максиму Стуженку, жителю слободскому старогородскому, при Ивану Остапенку, жителю старогородскому, мірочнику и греблы Юсковой, при Григорию Стефаненку, при Паламаренку, жителю старогородскому, при Якиму Колосенку.

Я, Иван Щербиненко, не умітний писма, крестом стим ствержаю +”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. - Арк. 344 - 344 зв. Копія.).

№ 11

1714, серпня 1 (липня 22). – Остер.

“Року тысяча сімсотьного четвертогонадцят мсця июля 22 дня.

Я, Тимофей Губка, товариш полку Киевского, а обивател острицкий, з женою моею Марею Дворецковною, явно, ясно и доброволно //(арк. 345) сим нашим рукодайним записом сознаем всякому суду и праву тепер и на потомние часы, что міючи мы коло едно мучное заднее у мьлині, стоячом на реці Острі на греблі слободской середном под городом Остром, по небожчиках блаженної памяти Иоанні, дідусеви и родичу нашом Петру Дворецких, жоні моей Мари наданьное, якое мы коло, яко свое власное и нікому ні в чому не заведеньное и не пеньное, продали до обители сто-Михайловской Золотоверхой киевской игумену висоце в Бгу превелебному гсдну его млсти отцу Иваникию Сенютровичу и по нем будущим игуменом и братіи за певную сумму коп триста доброй монети, а отобравши оную сумму власними нашими руками, подаем помянутое коло задное мучное в середном млині, котрий купили их честност у крвного нашего Иоанна Дворецкого, обытели виш спецификованной в вічное владіние, зрекаючися всіх з того кола пожитков и владіния, якое ціле мілисмо, отдаляючи нас самих, крвних наших близких и далеких вічними часы, а преречоной обители належит пожитки и приходы як з власного своего оного кола, от нас проданного отбирати и як хоотя, владіти, я теж сам, жона моя и потомство и жаден близкий и потомство и жаден близкий и делекий не повинен их, честних отцев, и обытели стой ні в чом турбовати под зарукою на ясне велможного добродія его млсти пана гетмана тысячу золотих и во всяких турбациях если бы хто мів у тое помянутое коло интересоватися, должнисмы у каждого суду и права //(арк. 345 зв.) отвітовати, заховуючи обител стую без всякоя ея турбаци и кошту при спокойном и навсегда ненарушном от нас проданном владінию.

Діялося в Острі в дому чест. гспдна отца Иосифа Виноградского, священника церкви стога Иоаньна Предитечи, року и дня виш писанного. А для лучшого и спокойнішого в потомние часы уживаня подписуюся рукою моею власною Тимофій Павлович Губка.

Сюю доброволную продажу так пана Тимофія Губки и жони его Мари и сина их Даниїла Максимовича Юшкевича, унука пана Иоанна Дворецкого, чуючи ми, нижей менованні особи подписуемься:

Я, упрошоний о подпис руки Иосиф Винородский, сщенник сто-Иоановский остранский, подписуюся рукою моею власною.

Леонтий Котъляр, бивший войт, устне прошоний от его млсти гспдина иконома и Тимофія Павловича, печантар Захарий Петруха.

Я, Феодор Антонович Дворецкий, не уміючи писати, крестом стим подписуюся рукою моею +”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. - Арк. 344 зв. -345 зв. Копія.).

№ 12

1714, жовтня 4 (вересня 24). – Остер (?).

“Року тысяча сімсотного четвертогонадцят мся септеврия двадцят четвертого дня.

Я, Василий Танский, полковник Войска его царского пресвітлого //(арк. 346) величества Запорожского охочокомонний, з супругою моею Анною Забіловною, чиним відомо сым нашим доброволним и ні в чом не примушоним писанем, кому бы о том тепер и в потомние часы відати надлежало, иж міючи мы дворов два в Старом городі Острі, един межи поміжниками: з правой стороны идучи, в двор Стефана Стуги, а з лівой стороны - Ивана Щербьни, тылом до болота, а з Остра на греблю идучи воротами на шлях, а другий двор з трома огородами и винницею межи поміжниками: з одной стороны Петра Петкуна, а з другой от Семена Пушкаренка, до того теж двора пастовник и поле пахарное, лежачое в хуторі Волевачові. Которие то дворы зо всіми до ных описанными принадлежностями, мілисмо от священныка старогородского острицкого, именно Прокопия Леонтовича, за долг пятьсот золотих взятие и на вряді полковом козелецком, так теж и остранском записали вічными стверженние у посессию и вічное владіние нам за вышпомененную сумму пущенние, тепер теды тие помянутие обадва дворы, яко моих з всіми принадлежными кгрунтамы уживалы и записи вічние на их міли, продаем до обители сто-Михайловской Золотоверхой киевской, высоце в Бгу превелебному гсдну отцу Иоанькию Сенютовичу, игумену, и братіи на вічние часы за певную сумму золотих полпятаста, зрекаючися тых дворов сами и з потомством нашим, отдаляючи и крвних своих близких и далеких, а ему, отцу игумену, и по нем наслідником и всей //(арк. 346 зв.) братіи всіми тьми дворами и до них належашими кгрунтамы, волно яко власними своїми владіючи, дат, дароват, кому хотя заменят, продат и як к наилучшому пожитку обращат. Для наилучшого теды в потомние часы уживаня ствержаю печатю моею и рукою власною подписуюся

Василий Танский, пол”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 345 зв. -346 зв. Копія. Наприкінці документа намальовано коло, у котрому написано: “місто печати”).

№ 13

1714, грудня 31(21). – Остер (?).

“Року 1714 мся декамврия 21 дня.

Я, иерей Прокопий старогородский острянский, чиню відомо сим моім писаням, кому того надлежит відати, иж міючи я от небожчика Димитрия Родовича, презвитера старогородского бывшего острицкого, кгрунта купление за чотирыста золотих, то ест дворов два з світлицами, пекарнями, огородами, винницею, до того теж сіножат з озером Уступним, поле Войниловщина, на котром становитс коп сто засіву; тие кгрунта, то ест двори, его мл пану Василию Танскому за долг пятсот зол. пустилем в посессию вічную, а озеро Уступное з сіножатю и полем Войниловщиною також за долг пятьдесят золотих подадем все тое в вічную посессию мнстиру сто-Михайловскому Золотоверхому киевскому, до яких //(арк. 347) кгрунтов я сам, жона моя и ніхто з близких крвних и далеких, аби жадного не иміли претенсу по(д) зарукою на архипастира совитой вини, в чому для лучшей віри рукою моею подписуюся.

Иерей Прокопий Леонтевич, рукою власною”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 346 зв.-347. Копія.).

№ 14

1715, липня 25 (14).- Київ.

“Выпис з книг міских права майдебурского ратуша киевског(о).

Року тысяча сімсот пятогонадцят юля чотирнадцятого дня.

Его свщенійшого царского пресвітлого влчства в ратушу киевском перед нами, Димитрием Полоцким, упривилиованным войтом, а Артемом Холявкою, рочним бурмистром, и перед райцами и лавниками ставши персоналитер пн Феодор

Войнич, урядник сегорочний присяглий, мешанин киевский, з притомностю честного отца Дезидерия, законника обители свтого архистратига Михаїла Золотоверхог(о) киевской, именем своїм и именем родителки своей, пней Акилини Войничовой явне, ясне и доброволне ку записаню до книг ннешних міских киевских сознал, иж они, міючи у себе дві части //(арк. 347 зв.) поля неподалеку Остра лежачого, прозиваемого Вовчогурског(о), также и двор в Старом городі Острі на горі, ему, Феодору, куплею набытий, продали от себе и на вічност уступили висоце в Бгу превелебному его млсти гспдну отцу Иоаникию Сенютовичу, архимандриту лаври свтия чудотворния Киево-Печерския, а игумену обители свтого архистратига Михаїла Золотоверхой киевской, и всей братії тоя ж обители зупольна до рук своїх отобранную сумму, то ест за золотих триста вусімдесят доброй монети, при яком своем доброволном продажи сознанню, що міли у себе права старие и мунімента з рожних урядов виданние: первий мунімент в року тысяча шестсот девяност семом, ноеврия двадцят четвертого, виданий при печати ураду козелецкого; другий мунімент в року тысяча шестсот вусімдесят шестом, септеврия чотирнадцятого, виданий з ураду острицкого при печатех трох сотницкой, міской и атаманской, а прав пят: первое право, виданное з ураду острицкого в року тысяча шестсот шестъдесят пятом, октоврия четвертого дня, при печати міской; другое в року тысяча шестсот семьдесят, июня осмого дня, з ураду острицкого при печати міской; третее в року тысяча шестсот семьдесят первом, априля семнадцятого, з ураду острицкого(о) при печати міской; четвертое право виданное з майстрату киевского в року тысяча шестсот осимдесят шестом, (арк. 348) септеврия сегогонадцят, за ураду славное памяти пна Яна Демидовича Биковича, войта, а пна Ивана Софоновича, на містці рочного бурмистра, пна Василия Зименка, засідаючого при печати майстратовой киевской; пятое право виданное з ратуша батуринского в року тысяча шестъсот вусимъдесятог(о) при печати міской; пред урадом честному отцу Дезидерию до рук отдавши, то докладали, же сії права и мунімента не тилко на дві части, которие они продали обители свто-Михайловской, але и на третую част ее пні Акилині сна, пна Артема Войнича, а брата родного пна Феодора, якая с поділу досталася служат; и просили ураду, абы тая третья част, яко при продажи ими не сознаваючая, при ему, пну Артему, оставала. Урад, чуючи таковое их доброволное сознане, варует то, абы третья част, яко продажею през их тепер обители свто-Михайловской незаведена и не сознавали в майстраті, при ему, пну Артему, оставала и не міет теперешний висоце в Бгу превелебний отц игумен и по нем наступуючие и вся братия, тоя обители свто-Михайловской интересоватися, але тилко дві части того поля Вовчогурского в области своей держати мают, на какой своей продажи и росписалися в книгах тими словами:

На сей пни Акилини, родителки моей и мене самого продажи двох частей поля Вовчогурского и двора сам за себе и за еї я, Феодор Войнич, подписалемься //(арк. 348 зв.). А так уже от сего часу зараз в вікуистую посессию обител свто-Михайловская Золотоверхая киевская, яко власного, куплею набитого двох частей поля, прозиваемого Вовчогурского, приймует и уже волно оним превелебному в Бгу гспдну отцу игумену и всей братії тоей обители свто-Михайловской владіт и користат вічне, кроме жадное ни от кого перешкоди, а пні Акилина и сн еї, пні, Феодор Войнич, яко со всіми близкими и далекими кривними своїми от то(го) проданного през их двох частей поля, прозиваемого Вовчогурского, зрекаются и уступуют так заступоват и боронит от каждого пе(ре)шкожаючого в спокойном владінію тих двох частей поля власним своїм коштом и накладом обликгуем субмітует и записуется тиле крот, иле бы того указовала потреба до вийстя літ в праві посполитом и описанних в продажи вечистих кгрунтов, то под закладом вспротивленноя ннешнему продажному праву таковое ж сумми золотих трох сот и вусімдесяти на урад тот, перед которий бы сая приточит міла справа, а особливе на сторону уквивжоную и под нагороженем и заплаченем всіх шкод и накладов правних в том понеслих и словне кром присеги сшачованних, а по заплаченню

закладу и шкод нагороженню ся однак вечистая частей двох поля Вовчогурского продажа в каждом суде и ураде при своей зуполной повазі и валору застават мает на всі пришлые и потомние часи // (арк. 349) якая продажа частей поля, прозиваемого Вовчогурског(о), неподалеку Остра лежачого, так же и двора от пнии Акилини и сна еї, пна Феодора Войничя, урядника сегорочного присяглого, а купля висоце в Бгу превелебного его млсти гспдна отца Иоаникия Сенютовичя, архимандрити лаври свтия чудотворния киево-Печерские, а игумена обители свто-Михайловской Золотоверхой киевской, и всей братиї тоя обители свто-Михайловской для літ наступуючих про памят в книги міские киевские ест записанна, а з книг сей випис при подписі руки самого его млсти пна войта и при печати міской киевской ест видан. Писан в ратушу киевском року и дня виш писаного.

Менованьный войт рукою власною.

Кирикговал Николай Рокгуцкий.

Честний отц Дезидерий, законник обители сто-Михайловския з маестрату два мунімента и прав пят отобрал и росписался в книгах тими словы: иермонах Дезидерий, економ с. мих., а понеже тие мунімента и права не тилко на сїї дві части поля Вовчогурского, которие на обител сто-Михайловскую куплени, але и на третюю част сна еї, пні Акилини, пна Артема, а брата родного пна Феодора Войничя, служат и того ради на оную третюю част Вовчогурского з обители стого архистратига Михаїла Золотоверхого киевской при печати и подписі рук писание им дали”.

(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 347 зв. -349 зв. Копія. Наприкінці документа намальовано коло, у котрому написано: “місто печати”).

№ 15

1715, січня 12(1). – Остер (?).

“Року тысяча сімьсот пятогонадцят мсця генвара во первый ден.

Я, Иваниха Рідкая Петровна, со чади своими відомо чиню сим писанием моим всякому суду и праву, иж міючи я кгрунт свой власний, то ест двор из хатою, огород, помеж Петкуновим огородом, нивка поміж Стефана Стуги, на чвертку посїяти, з доброй своей волі продаю висоце в Бгу превелебному его млсти гспдну отцу Иоаникию Сенютовичу, игумену сто-Михайловскому Золотоверхому киевскому и всей братиї оной обители за певную суму готових грошей, талярей десят доброй монети; которие гроши я, вишше писанная Иваниха, своїми власними руками отобрала и в вічност оним отобрала и в вічност оним законникам свои кгрунта пустила, волно им яко своим добром владіти. А хто би міл з близких и далеких нших крвних висоце в Бгу превелебного отца игумена и братию турбовати, таковой немилно вини на пна гетмана заплатит талярей сто на пна полковника киевског(о) талярей двадцят, на врад міський острицкий талярей десят, а я, вишше писанная Иваниха, зрекаюся оных кгрунтов и в вічност подаю обители сто-Михайловской Золотоверхой киевской при людех зацних и віри годних, при Хомі Старому, жителю старогородскому, при Ивану Бородавці, при Кузмі Рідченку, старогородских жителей.

Я, Иваниха вишшей писанная, вмісто подпису руки своей крстом стим ограждаю +”.

(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 349 зв. -350 зв. Копія.).

№ 16

1715, січня 13 (2). – Остер (?).

“Року тысяча сімьсот пятогонадцят мсця генвара 2 дня.

Я, Кузма Василиевич Рідченко, відомо чиню сим писанием моим, кому би колвек о том відат надлежало, иж міючи я позосталие кгрунта по небожчику, родичу моем и родителці, и не міючи себе чим виживлення чинити, з доброй своей волі и с порадюю родичов своих продаю кгрунт свой власний, никому ни в

чом не заведений и не пенный, то ест двор з хатою и огород, zostавочий на слободі в Старгородской, висоце в Бгу превелебному его млсти отцу Иоаникию Сенютовичу, игумену сто-Михайловскому Золотоверхому киевскому и всей братії оной обители за певную суму готових грошей, коп двадцят доброй монети; которую то суму я, вишше помененный Кузма, своїми рукама отобралем от превелебных отцев. А оные кгрунта в вічност пустилем оной обытели. Волно им яко своим власним и доброволним куплением владіт, яко на найлучший свой пожиток обернути. При людех зацних и віри годних, при Стефану Кононцю, жителю старгородскому, при Сави Пащоченку, бондару, жителю тоей слободи, при Семену Паламаренку и при иных людех зацних и віри годних.

Діялося року и дня вишше писанного.

Я, яко не умітний писания стго, крстом стим руку свою ствержаю +”.//(арк. 351)

(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 350 зв. Копія.).

№ 17

1715, січня 16 (5).

“Року тысяча сімьсот пятогонадцят мсця ианурия 5 дня.

Я, Грицко Карпович, из братами своими согласившись, именно Василем и Николаем, відомо чиним сим писанием ншим, кому би колвек о том відати надлежало, иж продалисмо кгрунт свой власный, никому ни в чом не заведений и не пенный, то ест двор з хатою, огородец з садком, за певную суму доброй монети коп пят; которую суму я своїми власними рукама отобралем у висоце в Бгу превелебной его млсти гспдна отца Иоаникия Сенютовича, игумена сто-Михайловског(о) Золотоверхого киевского. А хто би міл з крвних нших близких и далеких за оний кгрунт превелебног(о) отца игумена турбовати или обители тоей братию, таковий повинен всякому суду во отвіті стати и превелебному отцу з братиею нагорожати, а особливе на такого вины покладаем на ясне велможног(о) его млсти пана гетмана талярей двадцят, а его млсти пана полковника киевског(о) талярей десят, на пана сотника острицког(о) коп десят, на врад міський острицкий коп пят. Я теж, Грицко Карпович, из братом своим Василем отнюд изрекаемса оних кгрунтов и в вічност подаем обители сто-Михайловской Золотоверхой киевской.

Діялося року и дня вишше писанного при людех зацних и віри годних при Василю Тавлюю, при Матвію Родині, при Ивани Бородавці //(арк. 351 зв.).

А я, не уміючий писания ст., крстом стим свержаю +”.

(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 351-351 зв. Копія.).

№ 18

1715, січня 17 (6).

“Року 1715 мсця генвара 6 дня.

Я, Иван Федорович Бородавченко, из жоною своею Стехою Василиевною, відомо чиним сим нашим писанием, иж міючи ми кгрунта свої власние, нікому ни в чом не заведение и не пенные, з доброй своей волі продаем висоце в Бгу превелебному его млсти гспдну отцу игумену сто-Михайловскому Золотоверхому киевскому и всей братії обители тоей, то ест двор, хат дві на том дворі стоячие на слободі старгородской острицкой за певную суму, талярей двадцят доброй монети, моима рукама отобранную. А хто би міл з близких нших крвних и далеких за оные кгрунта превелебных отцев турбовати, таковий повинен всякому суду и праву во отвіті стати и превелебним отцем во всем под зарукою на его млст пна полковника киевског(о) коп двадцят, на пана сотника и на врад міський острицкий талярей десят, що я сам и жена моя зрекаемса отнюд оных кгрунтов и во вічност подаем обители сто-Михайловской Золотоверхой киевской.

Діялося року и дня вишше писанного при людех зацних и віри годних при Хведору Петкуну и при Хомі Старому, и при иных людех зацних и віри годних на той час будучих.

Я теж, яко не умітний писания стго, крстом стим ствержаю +”.//(арк. 352).

(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 351-351 зв. Копія.).

№ 19

1715, січня 17 (6).

“Року тысяча сімьсот пятогонадцят мсця генвара 6 дня.

Я, Михайло Гречченко, из жоною моею Анною, відомо чиним сим нашим писанием, иж продаем кгрунт свой власний, нікому ни в чом не заведенный и не пенный, то ест двор з хатою, огород на Подолі, поміж Яцка мірочника Вулнинця, за певную суму доброй монети золотих десят, моїма руками отобранную от висоце в Бгу превелебног(о) его млсти гспдна отца игумена сто-Михайловског(о) Золотоверхог(о) киевског(о) и братіі обители тоей. А хто би міл за оные кгрунта з близких и далеких крвних нших турбовати превелебных отцев сто-Михайловских, таковий повинен всякому суду и праву во отвіті стати и во всем нагорожати под зарукою на всякий суд талярей десят.

Діялося року и дня вишше писанного при людех зацних и віри годних при Ивану Кононцю, при Степану Кононцю, и при Семену Паламаренку.

Що я, вишше писанный Михайло, ведлуг певной віри не уміючий писания стго, вмісто подпису руки своей крстом стим ствержаю +”./(арк. 352 зв.).

(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 352. - Копія.).

№ 20

1715, січня 24 (13).

“Року 1715 мсця иануария 13 дня.

Я, Иван Кононенко, из жоною моею Мариєю Копачовною, відомо чиним сим ншим писанием всякому суду и праву, иж міючи мы кгрунта свої власніі, нікому ни в чом не заведенные и не пенные, з доброй своей волі продаем висоце в Бгу превелебному его млсти отцу Иоаникию Сенютовичу, игумену сто-Михайловскому Золотоверхому киевскому, и всей братіі обители оной, то ест двор з хатою, огород подулний з одной руки поміж Петкуна Хвеска на слободі острицкой застаючий, за певную суму коп за десят доброй монети, моїма руками отобранную. А хто бы міл з близких наших крвних и далеких за оные кгрунта превелебных отцев турбовати, на такового под(к)ладаем вини на ясне велможног(о) его млсти пна гетмана талярей тридцят, на пна полковника киевског(о) талярей двадцят и на врад міский острицкий талярей десят. Которих кгрунтов я сам и жона моя зрекаемся и во вічност подаем обители сто-Михайловской.

Діялося року и дня вишше писанног(о) при людех зацних и віри годних при Семену Пацюченку, при Петру Рубану, при Стефану Стуженку и при иних людех зацних и віри годних.

Я, яко не уміетний писания стог(о) подпису руки своей крстом стим потвержаю +”./(арк. 353).

(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 352 зв. - Копія.).

№ 21

1718, лютого 26 (15). –Козелець.

“Року тысяча сімсот осмогонадцят мсця февруария пятогонадесят.

В заводі висоце в Бгу превелебного его милости гспдина отца Варлаама Лиенніцкого, игумена свто-Михайловского Золотоверхого киевского, з его милостю паном Аньтонием Танским, польковником киевским, и притомними урядовими острицкими жалобливого предложена отвітов вислухали, як о том обширне вираженние свидителствуют пунькта, по яких обосторонних коньтroversиах вес уморивши завод, до згодного на том постановленю, превелебный его милост гспдин игумен и его млст пну польковник пришли поміркованю, что людей на купленних кгрунтах осаженних тринадцат члвка, и універсалом ясне велможного его милости пана гетмана обварованних, его милост

пан польковник обіжати не імієт, взаєм теж и его превелебност вперед у слободці острицкой кгрунтов скуповувати жадних не повинен, ассекуровалься. Которой згоді мы, нижей менованній, при том будучи в достовіріє и хто би вперед міл уморенній оновляти завод, про лутшую кріпост руки подписуем.

Писан в Козелці року и дня вижей вираженних.

Стефан Тирнавский, т[овариш] в[ойсковий].

Григорий Яснополский, к.в."/.(арк. 353 зв.).

(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 353.- Копія.).

№ 22

1719, серпня 29 (18). –Остер (?).

“Року 1719 мсця августа 18 дня.

По указу ясне велможного добродія его млсти пна Иоана Илича Скоропадского, обоих сторон Днепра гетмана его царского пресвітлого величества Войска Запорозского, и за відомом его млсти пана Антония Танского, полковника киевского, зездилем до Остра ведлуг ревізії в заводі превелебних отцев законников мнстира сто-Михайловского Золотоверхого киевского з паном Феодором Нестеренком, ротмистром компанійским, за поддание старогородские слободские острицкие, я, Василий Солонина, писар полку Киевского, з паном Яковом Борсуком, знатним товаришем полку Киевского, при битности теж пана Кондрата Чешуйки, войта острицкого, и по злеценю его ясне велможности тих людей, о которих завод ест, межи поменутими особами, велілем перед себе призвати и таким порядком чинити з них ревізію и вопрос:

Во первых, по распросу ншему Иван Бородавченко сознал, что торьговалься он будто за грунт свой и двох братьов своих, з его млстю превелебним отцем игуменом бившим сто-Михайловским, теперешним висоце в Бгу превелебним гспдином отцем архимандритом печерским, именно за двор и хат дві, на том дворі стоячих, и будто //(арк. 354) продал тот грунт без битности братьов своих и их части за двадцят талярей. А когда допрошувано: если тиі гроши он или брат его отобрали, под совістію сознал, же единой копійки за тот грунт не дано ні ему, ни его братьам, кроме тог(о), что он же, Иван Бородавченко, позикою взял рубл гроше (...)* должны (?) за тот рубл грошей о(т)цу А(р)хиппу, городничому, отдавал, отказал ему, же тие гроши дано тобі задатку на грунт, а и доселі тих грошей ему, ні братом его, не дано и сознал на тое, же под написом крста стаго дал на себе запис превелебному в Бгу отцу игумену сто-Михайловскому; по написанию пункта сего пришедши брат другий Илия з братовою Семенихою, сознали под совістію, же всіх трох братьов согласием за тот грунт учинили торг з его млстію отцем игуменом сто-Михайловским.

Тие ж Бородавченки, Иван и Илия, признали, что тот же кгрунт без битности старшого брата Семена Бородавченка на опослі продали пану Федору Нестеренку, ротмистру, за десят тал., вимовивши старшого брата Семена хату з плящиком и в тот час также жадного шеляга не брали, потом уже в три чверти по торзі прислал им п. Нестеренко гроши Ивану талярей 3, а Илії зол. десят и до сего часу больш грошей не брали, а Семенова частька кгрунту не продана зостаєт.

Кузма Родченко сознал, же бил пред его млстію отцем сто-Михайловским бившим, теперешним в Бгу превелебним гспдином отцем архимандритом печерским, торгом двор з хатою и огородом попустил во владніє за пятдесят зол. и дал на тое записний лист, але и до //(арк. 354 зв.) сего часу единого золотого з тих грошей не дано ему. Он же, Кузма, признал, же потим в три чверти тот же грунт продал пану Федору Нестеренку за десят тал., от которого также в тот час грошей не брал, а и запис на тот грунт ему дал, тилко в три чверти прислал ему п. ротмистр грошей талярей три.

Иван Кононец таким же способом признал, же продал двор свой з хатою превелебному в Бгу его млсти отцу игумену сто-Михайловскому бившому, того ж часу, яко и прочіі, за коп десят, а з тих грошей и единого шеляга не дано ему и

дал на себе записний лист з підписом руки своєї крстом стим, а огородчика подульного не продавал. Он же, Иван Кононец, признал, же потом в три четверти тот же грунт свой продал п. Нестеренку за осім куп, от которого в тот час грошей не взял, а запис на тот грунт дал ему, тилко в три четверти на опослі прислал ему грошей п. ротмистр тал. три, а больше и до сего часу не давал ему грошей.

О Иваниці Рідкой тиеж вишмененніи люде признали, же торговалася з его млстию гспдином отцем игуменом бившим сто-Михайловским за свой грунт, двор з хатою и огородом и нивку на четвертку и змовилася за десят тал. доброй монети, але жадно зол. ей не дано, а она на тот грунт дала под крстом стим запис.

От пана Феодора Нестеренка тие ж люде признали, же она тот же грунт продала за коп десят; и также в три четверти по том торзі прислал ей три копи грошей, а болш и до сего часу не давал //(арк. 355) Грицко Карпович з братами своїми Василем и Николаем согласившись, били пред его млстию отцем игуменом бившим сто-Михайловским, продали двор з хатою, огородец из садком за коп пят, и в тот час единого шеляга не дано, а и запис дали на тот грунт з написанием крест стаго. Оние ж менованние Грицко Карпович з братами своїми Василем и Николаем по том торзі в три четверти тот же грунт продали пану Нестеренку за десят коп, и в тот час грошей не взяли, тилко в три четверти на опослі прислал им грошей тал. пят, а больше и до сего часу не давал им грошей.

Вышмененние люде, каждый ставши персональне, так говорили под совістю, як описано в пунктах, чога ради для достовірнійшо(о) увірення подписуемся свої руки

Василий Солонина, писар полковый киевский.

Яков Борсук, отаман куріний сотни Козелецкой.

Иеромонах Захарий.

Иеромонах Силвестр Пясецкий.

Не уміетний писания Феодор Несторович, крстом святым руку я мою подписую +” //(арк. 355 зв.).

(НБ. - IP. - № 535 II./1763. – Арк. 353 зв. -355. Копія.).

№ 23

1719, серпня 30 (19). –Остер (?).

“Року 1719 мсця августа 19.

По розказаню ясне велможного его млсти пана Иоанна Скоропадского его царского пресвітлого величества Войск Запорожских обоих сторон Днепра гетмана зехавши мы, нижеименованние, в Остер місто, для вислуханя заводу велебних отцев сто-Михайловских киевских з паном Феодором Нестеренком, ротмистром компанійским, таковой учинилismo початок о подданих пяти члвках заводних, именно Ивану Бородавченку з братами Семеном и Илиєю, Кузмі Рідченку, Ивану Кононцю, Иваниці Рідкой и Грицку Карповичу з братами, по едину пред себе вишмененних приводячи, под совістю дшевною питали, кому би оны першей змовили свої грунтики з огородами в продажу. Едностайне под клятвою сознали, же в року 1715, будучи нужни на хліб, самоволне ходили до ясне в Бгу превелебнійшого его млсти отца архимандрити печерского киевского гспдна Иоанникія Сенютовича, на тот час будучого игумена сто-Михайловского Золотоверхого киевского и всяк як сторговался, так и лист дал под написом крста свтаго его превелебности, пуцаючи во вічне обители святой Михайловской тую свою проджажу владіние, леч доселі жадного задатку до року 1719 им и на еден золотий не дано. И того ради под (?) даних записях о себе велебним отцем михайловским, будучи потребние грошей в три //(арк. 356) четверті подле того другой стороні тие ж грунта з даными от себе купчими продали пану Феодору Нестеренку, ротмистрови компанійскому, торгом и задатки побрали всякїи, тилко аж доселі до приезде ншого и еден з них вцалі грошей за свою продажу не отобрал, як з совітного их сознатя довелося и тому обідві стороны велебные отцеве михайловские фалши не задавали. Хотячи мы по указу ясне велможного завод

тот их обоих сторон в згодное привести поміркване, уважили первій, что люб велебним отцем оны свої ґрунта приговорили и на документ слов своих подавали записи, але жадного задатку и платежи не взяли, несовершенно быти куплю пан ротмистр, люб у оних же тие ж кґрунта зторговал, задатки подавал, але до сего часу совершенно и единому не доплатил до чотирох рок и сия купля от двох причин не принята за досконалую: одно, же уже так поважною особою ясне в Бгу превелебнійшим его млстию гспдном отцем архимандритом печерским зторгованих кнґрунтов не треба было отважати и торговати и платити им, задатков давати; другая, же исторговавши, до сих час и одному члвку сполне змовленних, не отдал грошей поменутий пан ротмистр. Однакож, дабы тая болшей межи обоими //(арк. 356 зв.) сторонами не ширилася распра, особливе ясне велможнійшему млсти пану гетману, даби не заходила в том заводі турбация, таким штилем и правым наказом их млстей велебних отцев на сей час в пленипотентах зостаючих велебного отца Захарию, економа сто-Михайловског(о) киевского и велебног(о) отца Силивестра Пясецкого, законника тоей же святой обители, з паном Феодором Нестеренком, примирили по многих между собою дистракциях совітом нашим их милост велебные отцеве за тое, что и турбовался своими поездками до ясне велможного его млсти пана гетмана килкокротне пан Нестеренко, и что задатки подавал поменутиим мужикам, дали ему при конечной згоді, добровольне, без жадного примусу полтораста золотих грошей з приговором таким правним, же всякому з тих поменутиих пяти члвк повинны уже честные отцеве, як стался в торгу приговор, доплачувати, а тими людьми више менованними стою обителию без жадной уже от пана ротмистра перепони владіти, яко своими заплаченими ґрунтами вічне, и мы присудилисмо и они на тот примир любовне соизволилися.

Щоколвек міет пан ротмистр в слободце своей фортуни, именно двор, где сам живет подле церкви Божественной, брата его двор, подданих, именно: Грицка Онокала, Стефана Хуврича, Петра Отраду, Ивана Падалицю, Алексія Головка, Гришка //(арк. 357) Шипула, Алексія Бурима, Опанаса Старченка, до тих не иміют жадних претекстов их милост велебные отцеве интересовати, под немлстию ясне велможног(о) и под зарукою на его панускую повагу талярей тисячі, варуем и вмісто ассекурації неизменной их млст отцеве михайловские, свои руки подписали и мы, по росказаню ясне велможного их заводу примирителі, для далшого и достовірнійшого утверждения и непремінного тоей згоді события, подписуем свои руки власние. Писанно сие примирение року, мсця и дня виш писанног(о).

Василий Солонина, писар полковий киевский.

Яков Борсук, отаман куріний сотни Козелецкой.

Иеромонах Силвестр Пясецкий, послушник с[вято -] м[ихайловского] з[олотоверхого] к[иевского].

Яко не уміетний писма Феодор Нестерович, ротмистр, крстом святым + руку мою подписую.

Кондрат Чешуйка, войт острицкий.”

(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 355 зв. –357. Копія.)

№ 24

1721, жовтня 19 (8). –Київ(?).

“Року 1721 октоврия 8.

Указом рейментарским ясне велможног(о) пана гетмана вручил мні, будучому в Седневі на колиски, велможний его млст пн Яков Лизогуб, бунчучний енералний, многокротные чолобытние //(арк. 357 зв.) от Лопатини, товариша сотні Козелецкой, ясне велможному пну поданние на превелебних отцев обители сто-Михайловской киевской законников в ґрунтах боденковских, и писал через мене лист до велможног(о) его млсти пна польковника киевског(о), абы з польку придал мні товариша польковог(о) для розиску прав и купчих тих ґрунтов, которых

Лопатина допоминається. Прето за присланем от пна польковника товариша польковог(о), жителя гоголювског(о), п.н. Незамайя, розискувалем всі права и купчие, з котрых послалем розиск до его млсти пна польковника, який так ся в собі міет:

Року 1675 июня 29 продал Кузма Панченко, товариш сотні Острицкой, Ивану Коростешовцу, жителю острицкому млын з грунтом и со всіми приналежитосми, як право опівает, котрий владіл літ двадцят, а Харитон, свояк Кузмин, а тест Лопатинин, як продажі тоей не боронил, так в Коростешовца не впоминалься. Иван Коростешовец продал небощиці Солонинісі за зол. тысячу року 1695, а он, Харитон, и тогда не вспоминалься, и осталися тие грунта по смрти покойной Солонихи п. Пиродзкому, а когда и пн Пиродзкий продал в року 1699 небощиці игуменіі печерской Мазепісі, и тогда жадног(о) отозву не чинил Харитон з близкостю и доводится, же нікогда тими добрами он, Харитон, не владіл, а в року 1703 умираючи, он, Харитон, тест Лоптинин, тие боденские добра здавна куплею через руки //(арк. 358) переведенние, дховницею ему, Тимофію Лопатині, опреділил, а от Кузминой продажі до дховниці Лопатиной счисляется літ 48, в котрих годіх он, Харитон, тих грунтов боденских сам не вживал и отозву жадного з близкостю не чинил, а в духовниці тоей написано глухо так (в млыні черничинном дві части), а подпис рук едног(о) отца Василия, священника сто-Вознесенског(о), а другог(о) небощица Барановског(о), тилко и то власне як една подписувала, котрая и духовницу писала, по которой духовниці неслушне и безправне споряженной, отнюд бы не довелоя трудностей наносити не тилко Лопатині, леч хоч бы сам Харитон, тест Лопатинин, жив был, то бы не повинен впоминатися за свое промолчание так давнее и неотозв подлуг артиколов в Статуті Великог(о) князства Литовског(о) в розділе первом, артикуле 91, а болш вышшому разсужденію в. млсти м.м.пна, и добродія, предлагаю, а поневаж превелебные гспдинове чстнии законники сто-Михайловские оправдаючи себе купчими правдивими и невинною турбацию узнаючи собі быти от его Лопатини (на которог(о) декрет суду енерално(о) міют, точачийся в року 1712 о сем заводи еще з законницами мистра Хлоровског(о), яким декретом слушне и обширне споряженным, отсужен он, Лопатина, от тих грунтов, и зарукою обложен на суд войсковый енералний золотих тысяча, як обширній декрет опівает) для наступующих літ, потребовали и просили сего розиску, мною учиненног(о) и отосланног(о) //(арк. 358 зв.) до его млсти пна полковника; списком собі до обытелі, котрым слушног(о) требования не отмовивши, и слово в слово выписавши, дадем с подписом руки моей власной.

Діялося року и мсця вишписанног(о) Феодор Нечай, бурмистр киевский”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 357 – 358 зв. Копія.).

№ 25

1722, серпня 31 (20). – Остер (?).

“Року 1722 мсця августа 20 дня.

Передо мною, Сергием Солониною, сотником острицким, и Гнатом Вербицким, атаманом городовим острицким, ставши персональне честный гспдин отц Григорий Вербицкий, презентовал легованние ему огороди из садками, з пумерших парафийан своїх, жебы по смрти их як надлежит по християнскому обыкновению поминок чинил в молитвах своих.

Первий, Стефан Бойченко, жител Юсковой греблі, про смрти своей леговал околицю, лежачую под слободкою за рікою Острем, поміж Кузми Рідког(о), з другой стороны от дороги лежачой от Юсковой греблі, з третьей стороны от п. Феодора Нестеревича, рохмистра комонноохочого, з четвертой стороны от Самсоновог(о) броду, при людех на тот час будучих: Данилу Бойченку, брату своему родному, Омеляну Вакуленку, Михайлу Ситнику и при многих на тот час будучих.

Вдругое, за небожчика Вакулу Рубленка по смрти его жена его ж, зовемая

Мария, из сестрою его, небожчика, Стехою, з любви //(арк. 359) и волі своей полецили пляц, лежачий на слободі, из садком, за поминание дші его, лежачий поміж одной стороны Гаврила Пелюна, з другой стороны от Михайла Ситника, при людех на тот час будучих: Максиму Вовку, ктитору слободскому, Семену Бородавці, Демяну Отрадї и при многих людех на то час будучих.

Третье, небожчик Иван Пацюченко по смерти своей леговал огородов два на слободі из садками во вичност за поминоков дші своей поміж одной стороны Василя Пинчука, з другой стороны поміж Гришка Гончара, з третьей стороны Грицка Заїки при честному гспдину отцу Афанасию, законнику мнстира переясловског(о) катедралног(о) и при Ивану Слинку и при многих на тот час людех будучих.

На якое леггованние огороди показовал нам честний отец Григорий записки, данние ему от оних парафийн померших, и жоны их перед нами устне сознали, же з своей охоты мужі наши при смерти своей оние огороди вручили отцу Григорию за поминание душ своих.

Мы теж, вишшей помянутая старшина остерская, утверждающая отца Григория вичними часи оними огородами владіти, так теж жоні и потомству его, же ему волно, отцу Григорию, продат, заменят, дароват и як ку найліпшому своему ужитку диспонуват. А міл би хто чинити отцу перепону в тих огородах легованних, таковий заплатит вины на его милост пна полковника киевског(о) золот. сто на врьд судовый остерский золот. пятьдесят //(арк. 359 зв.) кромі послідующих шкод и накладов правних, що велелисмо записати и на сем же екстракті утвердилисмо подписом рук и притисненем звиклих печатий наших так судовою, якео и міскою острицкой. Року и дня звиш писанног(о).

Сергий Солонина, сотник острицкий.

Павел Василиевич Боровик, войт остерский з маестратом”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 358 зв. –359. Копія. Наприкінці документа намальовано два кола, у котрих написано: “місто печати”.)

№ 26

1730, листопада 21(10). –Остер (?).

“Року тысяча сімсот тридцят(о) мсця ноеврия дня десятого.

Перед нами, Михайлом Солониною, сотником остерским, Иваном Дворецким, атаманом городовим, Федором Коммарецким, войтом, Семеном Бородавкою, бурмистром рочним, Федором Василенком, Михайлом Зоринцем, Стефаном Остапенком, райцями, ставши очевисто Агафия Артемова, Войничова жона, в майстраті остерском, предложила в тот интерес:

Міючи я свой власний двор, никому ни в чом не заведенний, стоячий в слободі близ греблі тоашной, стороны ему граничний лежат з одной от шляху, з другой / //(арк. 360) от води Остра зовемого, а третий от водного оболоня низового по дорогу зимную, и будучи денег потребна, за добрую рускую монету вот вичност пустила продажею п. Игнатию Вербицкому руб. за сорок, Киевског(о) полку товаришеві знатному, означенний двор, яким двором ему, пну Вербицкому, так самому, жоні, волно диспонуват его вікуисте, якож дат, дароват, или як хотя на свой пожиток обернут. А міл би хто з близких и далеких моих кривних в тот мною запроданний двор втрчатися власний, взимати с такого вины упросила на пна полковника киевского з старшиною полковою рублей 100, а до обопоной городской остерской старшины руб. 50 без иних ходячих в том ділі интрат. Якову рчч вислухали в разсмотреніи своем, о слушного того више поміненного двора проданног(о) слова документалног(о) с книг міских остерских потребующей стороні при обиклих печатех с подписом рук своїх екстракт веліли видати. Року и дня вишписанного діялося.

Михайло Солонина, сотник остерский.

Иван Дворецкий, атаман городовий.

Феодор Коммарецкий, войт.

Семен Бородавка, бурмистр рочний, з маестратом.

А вмісто их писар майстратовий Павел Записоцкий подписал.//(арк. 360 зв.)”
**(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 359 зв. –360. Копія. Наприкінці документа
намальовано три кола, у котрих написано: “місто печати”.)**

№ 27

1731, березня 15 (4). –Остер.

“Року тысяча сімсот тридцят первого мсця марта четвертого дня.

Перед нами, ниже подписанными старшинами, в дому ратуша остерского ставши очевисто пн Игнатий Вербицкий, Киевского полку знатний товариш, жител остерский, презентовал річ такову:

Миючи двор свой, прошлого 1730 году в мсці ноевр. 10-м дні, за сумму рускую добрую рублей сорок купленный от Агафії Артемовой, жени бывшой Войнички, а теперешной Красноперского, писаровой, жительки остерской, на слободі в Подолі стоячий близ греблі тамошной, сторони ему от одного шляху, з другой от води Остра зовемого, з третьей от волного оболоня низового по дороге зимъную, а сего вишше изображенного року, мсця и дня, единоутробному брату старшему своему, честному отцу Григорию Вербицкому, презвитерові слободскому сто-Троецкому пн Игнат Вербицкий во вікуистое владіние по благности своей даровал с таким словом, иж я отцу Григорию тим двором тепер и впред,так самому, гспжі и наслідником их волно як хотя владіт, дат, дароват, заминаят, //(арк. 361) продат и ку найліпшому своем пожитку обернут, а он, пн Игнат, себе от того двора зрікае и чужда творит, и ниhto з дхугих его, пна Игнатия Вербицкого, кром отца Григория, гспжи и наслідников их, з близких и далеких крвних втручатися, также и зо всякого чина людей и жадних трудностей чинити не важился под зарукою на властей пна полковника нашег(о) киевского з старшиною его полковою рублев ста, а до зобополной городской остерской старшины рублев пятьдесят без иних ходячих з турбатора интрат.

Потребуючой же стороні с подписом его пна Игната Вербицког(о) и наших старшинских рук при обиклих печатех екстракт з книг ратушних остерских видати веліли року и дня вишшше писанного.

Игнат Вербицкий, товариш полку Киевского.

Михайло Солонина, сотник остерский.

Иван Дворецкий, атаман городовий.

Феодор Комарницкий, войт.

Семен Бородавка, бурмистр, з маестратом.

Павел Записоцкий, писар майстратовий остерский.//(арк. 361 зв.)”

**(НБ. - ІР. - № 535 П./1763. – Арк. 60 зв. –361. Копія. Наприкінці документа,
після слів “полку Киевского” намальовано три кола, у котрих написано: “місто
печати”.)**

№ 28

1731, травня 14(3). –Остер (?).

“Року 1731 мая третого дня.

Я, иерей Вербицкий, презвитер церкви архангела Михаїла слободской остерской, даю сию мою карту доброволно во всякие суда и права в том, что будучи я должен в мнстр Михайловский Златоверхий киевский, суму знатную денег сто рублей копейками, которые визичилем себi на посвящение иерейства и на строение нового дому и двора еще в прошедшем 718 году мсця июня 30 у превелебнійшого отца игумена на тот час будучаго Варлаама Леніцкого монастырских денег и оние одолжался в том же году с подякованіям отдат, як кріпос тая саморучная явствует, а понеже не отдал и нні, не иміючи чим отдат таковых денег, того ради за всятую суму уступую двор свой власний, куплений братом моим, паном Игнатом Вербицким, у Агафії Артемовой Вуйнічки, рублей за сорок, а мні легований во вічност, жені и дітем моим, Игнатием Вербицким, товаришем полку Киевского, жителем остерским, на которий и кріпости отдаю в тот //(арк. 362)

мнастир свободно, доброволне и оним двором отцеве михайловские законники силни и волни ннішние и по них будучи владіти вікуїсте безпрепятственно, как хотя диспонуват к лугшему своему пожитку монастирскому, а я не тилко от двора сего самого себе отрікаю, но жену и дітей, близких и далеких, и не повинен ни я сам, жена моя, ані теж діти мої и ниhto з крєвних, близких и далеких, их честности отцев михайловских нимало за тот двор турбовати и втручатися под зарукою двісті рублев на пана полковника киевского и до скарбу майстрату остерского пятьдесят рублев, кромі других интрат и уронов за ослушност доброволной моей уступной карти, которая мїет бити силна и важна во всякого суда и права, понеже доброволная и непримушена як рука моя собственная показует и сию мою доброволную цессию куда пожелають отцеве законники михайловские гді в книги записат во вящшее укрїпление, теи иміють слушний и свободний приступ по сей моей уступной картї, якая от мене дадеся року и дня вишше писанного.

иерей Григорий Вербицкий, презвитер стаго архангела Михаїла старогородьцкий остерский, своеручно подьписуюся”.

(НБ. - IP. - № 535 П./1763. – Арк. 361 зв. –362. Копія)

